

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési felhívás.

Az új évnegyed küszöbén felhívjuk a t. közönség figyelmét a

„BÁCSKA“-ra,

mely fokozott buzgalommal igyekszik lehetőleg minden érdeket kielégíteni.

A „Bácska“-nak nincs szüksége arra, hogy magát ajánlgassa, olvasóink növekedő tábora, a közönség pártfogása és eddig való működésünk fölment bennünket az alól.

Allandóan gondunk van rá, hogy minden érdekes hazai, városi és vidéki eseményről részletes és gyors tudósítást hozzunk.

A közérdek oadaadó képviselése lesz továbbra is egyik legfőbb igyekezetünk. Minden tekintetben kellő irodalmi színvonalon mozgó, alaposan és gyorsan értesítő két évtizedet meghaladó tisztességes multjához méltó lapot nyújtunk olvasóinknak, a mivel a közönségnek különben is fokozódó pártfogását igyekszünk továbbra is kiérdemelni.

Cikkeinket, tárcáinkat és minden rovatumkat hivatott kezek írják. Ezentul is azon leszünk, hogy elvállalt feladatainknak mindenben megfeleljünk.

Bizalommal lépünk az új évnegyed küszöbére és biztos a reményünk, hogy azt úgy olvasóközönségünk szeretetében, mint munkaerőnkben és ennek jó eredményében gyarapodva kezdjük meg.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA“

XXII. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft 50 kr.

Néptanítók számára:
Egész évre . . . 4 ft.
Fél évre . . . 2 ft.
Negyed évre . . . 1 ft.

Előfizetési pénzek Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdája küldendők.

Báró Rudics József ösztöndíj-alapítványa.

Zombor, 1899. március 28.

Boldog emlékü ifju báró Rudics József fedelmi alapítványa, mely nemes lelkű alapítója áldott nevét megdicsőíti és halhatatlanná teszi, kulturális életünkre nagy jelentőséggel bír.

Most, a mikor az illetékes bizottság az alapítvány jövedelméből szervezett évi négyszáz forintot huszonöt ösztöndíjat adományozta: a nagy alapító drága emléke tér vissza lelki szemek elé.

Az „anyamegye“ — a mint megénk nagy nevű apja, id. báró Rudics József, a kiváló államférfi és koszorús költő először nevezte — kegyelettel és mély hálával hódol a nagy alapító áldott emlékének.

A modern kor anyagi irányzatában és törekvésében, mely az igaz eszményt talapzatáról már-már ledöntötte: ifju báró Rudics József alapítványa oly nagy, oly nemes, oly magas tette, a mely az idealizmus tiszta étherébe emeli a lelket és a hála igaz érzelmeivel tölti be a szíveket.

Ez az alapítvány szimboluma a hazafiságnak, a szülőföld szeretetének és a jövő nemzedék szellemi előrehaladása iránti igaz érzéknek. E hármass eszmény virágzására szolgál az alapítvány.

Oly emlék ez, melyet nem dönthet le az idők viharja, mert nemzedékről-nemzedékre fog a hálás szívekben élni. A hazaszeretet Pháros csilaga ez, mely ragyogó fényvel világít be a jövendő végtelenségébe.

Az alapítvány lehetővé tette immár azt, hogy huszonöt gyermek szenteltesse életét a tudományos, közhasznú pályának. Huszonöt pálya előtt megnyílt a tér és huszonöt szülőnek vette el a gyermeknevelés és tanítás súlyos, anyagi gondját.

Most elhínté a magot és mi hisszük, hogy az, az idők folyamán át a termő talajból ki fog kelni. Zsenge korában ép úgy, mint amikor majd hatalmas sudárba szökken, mindenkor a nagy alapító iránti hála lesz napfénye, a melynek lángja csak egy kötelességet ismer: a haza minden előtt!

Ez a szent jelige volt a nagy alapító intenciója. Ennek szentelte nagy, országra szóló alkotását.

Mily nemes szív doboghatott annak a férfinak keblében, ki ilyet alkotni képes?

Emléke áldott lesz mindörökké!

A kegyelet érzelmei mellett a büszkeség és öröm érzete is eltölti szíveinket. Hisz alig van széles e hazában még egy ily nagy alapítvány, mely a nemzeti művelődés és kultúra fejlődését ily nagy mérvben vinné előre. Eredményei, következményei ennek kiszámíthatatlanok, de meg vagyunk győződve, hogy a mint a nagy nevű alapítót a szülőföld iránti szeretet vezérelte alkotásában, ugy azok, a kik gyümölcsét élvezik, a kik jótéteményeiben részesülnek, majdan e szülőföld, vármegyénk fejlődését, virágzását fogják előmozdítani és a haza, közügy, társadalom iránti kötelesség teljesítésében kiváló példamutatók lesznek.

A bizottság az 1898/9. tanévre a következőknek adományozta az ösztöndíjakat: Franke Kálmán, Kovacsics Dezső, Albrecht Kálmán ifj., Kovacsics József, Piukovits Ferencz, Bauer Imre, Kéhl József, Fleckenstein János, Krahl Vilmos, Imgrund Orbán, Türr Aladár, Ribiczey Gyula, Mezey Imre, Szauer Sándor, Maximovits György, Nagy Dénes, Venetianer Frigyes, Vidákovits Pál, Morvai Károly, Bányai Mihály, Fribeisz Gyula, Szokola Leó, Wundszám Sándor ifjak; Martinovits Irén és Franke Janka leányok.

A mai vármegyei közgyűlés fogja ezen adományozásokat tudomásul venni, a mely felett a vallás- és közoktatásügyi miniszter fog véglegesen dönteni.

A sajtó ünnepe.

Lélekemelő látvány volt a budapesti újságírók egyesülete által a sajtószabadság emlékére rendezett ünnep. Nem csupán Széll Kálmán miniszterelnök és több miniszter társának megjelenése, nem a képviselőház mostani és volt elnökségének jelenléte, nem számos előkelő képviselő részvétele és nem is a székes-fővárosnak főpolgármestere és polgármestere által való képviseltetése és nem a szellemi munkások elite-jének gyülekezete, köztük Mark Twain, a világhírű író, mint vendég, tette azzá, hanem az a szellem is, mely ennél a symposionnál uralkodott, a szellem, mely az embereket a mindennapiasságból felemeli magasabb, tisztább régiókba, mely az emberi törekvéseket megnesemíti, mely megtisztítja a salaktól és eszményeket teremt; ez a szellem volt az, mely a sajtószabadság idején ünnepe egy nagy eseménynyé avatta fel és nagy fontosságot adott neki.

A „BÁCSKA“ tárcája.

A „HÁROM BARÁT.“

Írta: Szebenyei (Szekulesz) József.

Nem három barától van itt szó, sem három csuhát viselő papról kérem, hanem egy hajóról, a melyet „Három Barát“-nak hívtak. Az volt a neve. Ici-pici kis betűkkel volt ráfestve e két szó: „Three Friends“. Azért volt oly kis betűkkel írva rá a neve, mert a rajt levők azt akarták, hogy csak egész közelről lehessen felismerni. Volt is okuk rá, hogy inkognitóba maradjanak, főképp a tengeren. Olyan vizeken járt ez a kis hajó (mert igen kicsike volt), a melyeken járnia szabad volt ugyan, de a rakomány, a melyet vitt, a nemzetközi törvényekbe ütközött. Nem volt Davis kapitánynak egy cseppet sem inyére, ha egy spanyol, vagy akár amerikai hadihajó is, megállította. Nem szerette a találkozást. Néha sok száz tengeri mértföldnyi kerülő utat tett, csak hogy holmi ágyukat tartalmazó szörnnyeteket elkerüljön. Különösen az amerikai hadihajóktól félt, noha ő is amerikai volt. A spanyoloktól nem igen, mert azok ugy sem bírták utolérni soha. Sokkal gyorsabb volt, mint bármelyik azok közül; a spanyol ágyuktól sem félt, mert a matrózok ügytelenségében bízott. Alig látszott ki a hullámok közül ez a kis gyerekek-hajó, de az úrtartalma azért igen nagy volt, mert mélyen járt a víz alatt. Igen sok fegyver megpuskapor elfért a „Három Barát“ raktáraiban, mert t. i. löport, s fegyvereket szállított titokban a kubai felkelőknek.

Ezernyolcszázkilencvenhat június hó első napjaiban egy kis utazásra indultam. Szándékom volt Floridába menni s onnan valami kikötő városból hajón a Key West szigetek egyikére. Kíváncsi voltam megtekinteni ezeket a szigeteket, mert jól tudtam, hogy ezek képezik az Egyesült Államok „nyugoti kulcsát“. Hatalmas erődök vannak itt. Legújabb szerkezetű fegyverekkel.

A floridai kikötő városok közül Fernandint választottam, mert utazásom alatt hallottam, hogy az egyike a leghagyatottabbaknak. Hallottam róla olyasvalamit is, amely fölötté érdekessé tette számomra a kis várost. Azt mondták, azaz csak rebesgették, hogy Fernandina kikötőjében egy Kubára induló hajó van, amely amerikai önkéntes csapatokat szállít a fölkelők segítségére. Erdeklődéssel viseltem a spanyolok és a kubai felkelők között dúló harc iránt, s kíváncsi voltam látni az önkénteseket, kik oly veszedelmes kalandokra bocsátkoznak. Nagy meglepetésemre semmiféle csoportokat szállító hajót a kikötőben nem láttam, csupán egy kis árboc nélküli gőzhajócskát, teljes gőzzel s kis kéményéből sűrűn kiomló füsttel, mely elárulta, hogy induló félben van. Lementem a dockra s a kis hajóra igyekeztem jutni, de vagy husz lépésnyire a hajótól egy matróz megállított s felkérte, hogy ne menjek tovább, míg a hajó parancsnoktól arra engedélyt nem szerez. Kezével intett a hajó felé s pár perc múlva egy kis köpcös alak, apró szemekkel, jött elébem s udvariasan kérdezte mit akarok a hajón. Midőn elmondtam neki, hogy szándékom az volt, hogy megkérdejem hová indul a hajó s vajjon én is elmehetnék-e vele, megmondta, hogy ő Davis kapitány s hogy hajója a Florida szorosban szokott cirkálni, mert minden arra menő hajóról ő tudósítja a tengerészeti hivatalt.

A mese elég egyszerű volt, sem hogy kételkedni lehetett volna benne, de azért én mégsem hittem neki, tudván hogy a tengerészeti hivatal más forrásokból meríti tudósításait. Az egész ember oly titokzatosnak tűnt fel előttem, s épen ezért forró vágyat éreztem vele közelebbi ismeretségbe lépni. Megkérdeztem tőle, nem volna-e hajlandó engem magával vinni, szívesen megfigyelném az utiköltséget. Eleinte nem igen látszott hajlandónak ezt megtenni, de hosszu argumentálás után végre oly feltételek mellett fogaadt el utitársul, ha a hajó dolgaiba nem avatkozom, s ha nekem mindegy bármily sokáig időzik is a vizen, vagy azon a szárazföldön, a hova neki menni tetszik. Persze ezt nekem meggátolni nem volt hatalmamban és örültem, hogy ily módon el-

értem céloimat, ami tulajdonképpen más nem volt, mint egy kis tengeri utazás.

Holmimat a kis városi fogadóba a hajóra szállítottattam s a kapitány a hajó végén számomra egy kis fülkét jelölt ki. Ide érve átléptem és felmentem a fedélzetre. Körülbelül tizenöt ember volt a hajón, Davis kapitánnyal és Tompkins első tiszttel együtt. Minden matróz nagy szállás texási yankee volt s különösen egy a „quartermaster“ volt a leghatalmasabb alak valamennyi között. Abenezar Wolffnak hívták s akkora tenyere volt, mint más két közönséges halandónak. A kis hajó minden tekintetben szép és tiszta volt. Kis kéményén, mely széles volt ugyan, de nagyon alacsony, csak úgy tódult ki a füst.

Hajóra szállásom után még csak vagy tizenkét órára indultunk el s fölöttünk nekem az a folytonos tüzéls. Ily kis járművet ráér az ember két órával az elindulás előtt tüzelni s ezeknek, amint később hallottam, bármennyi ideig vesztegeltek is egy helyen, folyton teljes gőz volt a kazánjukban.

Junius tizedike volt. A tenger csendesen hullámozott, mint valami kis folyó. A nap épen leszállni készült s a tenger láthatárát biborvörösré festette. A parton egy lelkem sem lehetett látni, minden csendes és elhagyatott volt, csak a „Három Barát“ fődélzetén forgolódott az a tizenöt ember, lázas sietséggel.

Tudtam, hogy ez a forgolódás valamit jelent s mikor a kapitány parancsa elhangzott, hogy oltsák ki a lámpákat, egy kissé megdöbbentem. Érthetetlen volt előttem ez a titokzatos; nem tudtam felfogni, hogy egy becsületes szándékú hajó miért nem viseli éjjel, rendelet által kiszabott zöld és piros lámpát.

Davis kapitány az emelvényen állott, utasításokat adva Tompkins első tisztnak. Felmentem hozzá.

— Mondja kapitány ur, — kérdém — miért oltatja ki a lámpákat?

— Kedves barátom, maga megígérte, hogy nem fog a hajó mozdulatai iránt kérdezősködni s én most arra kérem magát, hogy tartsa be ígérését. De kérem,

Fél évszázadnál több mult el azóta, hogy egy dicsőséges kor halhatatlanjai kiküzdötték számunkra a sajtószabadságot. Abban az időben a hírlapirodalom igen szerény helyet foglalt el és miután a forradalmat fegyveres erő győzte le és a sajtóra a guzsbakötözöttség hosszú kora következett, az csak nehezen fejlődhetett; de alig virradt meg a politikai tavasz, azonnal hatalmas pezsgés keletkezett s virulni kezdett a napirodalom.

Ma erdőhöz hasonlít, tele hatalmas törzsekkel s a mi a legörvendetesebb: a nagy fejlődés nincs a fővárosra korlátozva, hanem kiterjed az egész országra; és nem csupán a nagyobb vidéki városokban, hanem sok kisebb mezővárosokban is találunk időnként megjelenő folyóiratokat, melyek a magasatos ügyért küzdenek s melyekben a tollat forgatni a leghivatottabbak is megtisztetésnek veszik.

A sajtó tényleg hatalom lett. Hangsúlyozzuk e szót, hogy félre ne értessünk. Mi sincs fölünk távolabb, mint hogy önmagunkat ünnepezzük; de a sajtó, mint olyan, mint fórum, melyen mindenki, a kinek valami mondani valója van, a nyilvánosság elé lép, mint szerszám, melylyel a legnagyobb dolgokat is létre lehet hozni, ez a sajtó, mely bizonyos mértékben a kor történelmének lendítő kereke, megérdemli, hogy úgy ünnepezzük, mint ez alkalommal ünnepeztük.

Az ünnep egész lefolyása olyan volt, hogy bizvást elmondhatjuk, az új idő, az új korszak tükröződött ott vissza. A miniszterek, különösen Széll Kálmán miniszterelnök, valamint a többi előkelőségek nem előkelő leereszkedéssel jöttek a hírlapírókhoz, hanem mint munkások a munkásokhoz. A kik egy Széll Kálmán lendületes szavait hallották, melyek Apotheosist zengtek az igazságnak, egy Szilágyi szellemű beszédét és egy Wekerle hatalmas nyilatkozatát, a ki az igaz, erős és tiszta sajtót bevehetetlen fellegrárnak nevezte, azok meg fogják őrizni ez ünnep maradó benyomását.

Az aktív politikusok és Clio tanítványai közt közösség létezik, a törekvés közössége, hogy a szeretet halhatatlanná és hatalmassá tegyék. Ez volt az alaphangulat e szép ünnepnél, ez hangzott ki minden beszédből s Pulszky Ágost képviselőnek tökéletesen igaza volt, midőn áldomásában amerikai híres vendégünkhöz fordulva szerencsésnek mondotta magát, hogy Mark Twain oly időben jött hozzánk, midőn a harc véget ért s béke és egyetértés uralkodik a pártok közt.

Ez a béke, ez az egyetértés vetette fényét az ünnepre; ez a béke, ez az egyetértés lebegjen még sokáig, nagyon sokáig felettünk!

Ujdonságok.

A nagyhét. Virágvasárnap emléke annak a vallástörténeti ténynek, hogy Jézus Jeruzsálembé érkezett. Az Isten fia számbátvonult be oda, a nép milliói között és utját virágokkal árasztották el. Ennek emlékére szentelik a barkát és osztják szét a hívők között. — Plébania templomunkban a barka-szentelés vasárnap délelőtt 10 órakor volt, mely után a nagymise következett. A további nagyheti szertartások a következő rendben fognak megtartatni:

Szerdán délután 4 órakor gyász szolozsma Jeremiás siralmával, s a „Miserere“.

Csütörtökön reggel 9 órakor nagymise közaldózással; — délután mint szerdán.

Nagypénteken reggel 8 órakor német prédikáció, mely után közvetlenül tartatik az előszentelt mise a Passióval és keresztmáddal; mire a Szentség a szent Sirhoz vétetik, — ezután bunyevác szent beszéd. Délután 3 órakor magyar szent beszéd, melynek végétével processió vezetetik a Kálváriához, honnét a templomba visszatérve énekeltek a Jeremiás siralma és a „Miserere“. — Esti 7 órakor a szent sirnál ima és ének, mire a Szentség körmenetileg a sekrestyébe vitetik.

Nagyszombaton reggel 6 órakor körmenetileg Szentségkítétel, 8 órakor tűzzentelés, a husvéti gyertya megáldása dicsénekkel, ezután a próféciák, keresztmáddal és minden szentek litániája, mire a feltámadási nagymise következik. Az ünnepélyes feltámadási körmenet esti 7 órakor tartatik meg.

Husvétvasárnapján reggel a 7 órai csendes mise után az étek megáldása; 8 órakor kismise és mémet szent beszéd; 9 órakor csendes mise, utána bunyevác szent beszéd; 10 órakor ünnepélyes nagymise; délután 3 órakor vecsernye.

Husvéthétfőn a szokott órákban megtartott szent miseken kívül 10 órakor magyar egyházi szónoklat; délután 3 órakor vecsernye.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Trapl István bajai járásbírói díjnyakot hason minőségben Kulára helyezte át.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Rotsinszky Miklós szent-erdői járásbírói díjnyakot a szabadkai járásbíróshoz áthelyezte.

Áthelyezés. Kávay György zombori kir. adóhivatali adóosztás és Petonszky Imre zentai kir. adóhivatali adóosztás kölcsönösen áthelyeztetek.

Miniszteri küldöttek az árucarnokban. A múlt héten a kereskedelemügyi miniszter küldöttei: Szeidl miniszteri tanácsos, Micsek titkár és Wittenberger számellenőr városunkban jártak. Látogatásuk célja a zombori iparosok árucarnokának és hitelszövetkezetének megismerése volt. Megnézték az árucarnok berendezését, vizsgálat tárgyává tették üzlettervét és forgalmát, valamint a hitelszövetkezet ügykezelését is. A látottak és tapasztaltak felett az árucarnok vezetőségének teljes elismerését fejezték ki.

Pásztorlevel a szantovaiaknak. Brankovits György a karlócai patriárka a szantovaiakhoz, akik a r. kath. egyházból áttértek a gör. kel. vallásra, a napokban pásztorlevelét küldött, a melyben megígéri az új hívőknek támogatást és lelkiükre köti új vallásukhoz való ragaszkodást.

Igazolt képviselő. A képviselőház állandó igazoló bizottsága Kubinyi Arpad elnöklésével tartott ülésében megvizsgálta Plósz Sándornak, a bajai kertletben megválasztott országgyűlési képviselőnek megbízó levelét. Minthogy a megbízó levélről szolgáló jegyzőkönyv úgy tartalmára, mint kitalására megfelelt a törvény és házszabályok követeléseinek, a bizottság Plósz Sándort a szokásos harminc nap főtartásával igazolt képviselőnek jelentette ki. Ezt a megállapodást Psik Lajos bizottsági jegyző fogja a Haz elé terjeszteni.

Gyászír. Jeszenszki Jeszenszky Béla Matheovics község derék jegyzője, mint részvétel értesülünk — folyó hó 24-én 40 éves korában Matheovicson elhunyt. Temetése folyó hó 26-án nagy részvétel mellett ment végbe. Áldás emlékére!

Eljegyzés. Dr. Vali Dezső a szabadkai „Mária Valéria“ kórház orvosja eljegyezte Fölsér István műegyetemi tanár leányát, Jolankát Budapestről.

Varmegyei közgyűlés. Varmegyei törvényhatósági bizottsága ma tartja tavaszi rendes közgyűlést. A közgyűlés lefolyásáról jövő számunkban fogunk részletesen beszámolni.

Ésküdszék Zomborban. Az igazságügyminiszter az új bírói eljárás folytán szükségessé vált ésküdszék felállítására vonatkozólag úgy döntött, hogy ilyen a zombori kir. törvényszék mellett is lesz. Ez új intézmény most már elodázhatatlanná teszi a zombori igazságügyi palota felépítésének kérdését. Ezzel lapunk legközelebbi számban fogunk foglalkozni.

Törvényszék Baján. Dr. Plósz Sándor igazságügyi miniszter Baja város képviselője kitalatba be-

lyezte a bajaiaknak, hogy 1900. január 1-jével fölláttja Baján a törvényszéket. A hír nagy lelkesedést keltett Bajai város polgárainak körében.

Gyászír. Sulyos csapás érte városunk tekintélyes polgárát Zimmermann Gyulát. Szeretett neje szül. Horváth Anna folyó évi március hó 21-én meghalt. Temetése nagy részvétel mellett folyó hó 22-én ment végbe. A megboldogult ravatalt a rokonok és tisztelők koszorú borították el: „Felejthetetlen nőnek“, „Egyetlen testvérünknek Mariska és Náci“, „Jó sógornőnek Schumacher család“, „Kedves rokonok a Zimmermann család Budapesten“, „Sógornőnek Horváth Gézáé“, „Jó Ninanéninek Remlinger család“, Felejthetetlen komának Bosnyák és neje“, „Komaasszonyunknak Zombor-esevicsék“, „Jó barátnénak Máncsáné és fia“, „Keresztmamáinak Loli“, „Jó barátnénak Ugy Mihályné“, „Ninanéninek Butkovics család“, „Szeretett háziasszonyunknak dr. Taby és nővére“, „Tisztelet jeléül Nevora család“.

Műkedvelői előadás. A zombori iparos ifjuság folyó évi május hó 11-én áldozó csütörtökön a városi színházban az újonnan alakult iparos kör javára műkedvelői előadást rendez. A rendező bizottság szombat délután az árucarnokban Steiner Lajos elnöke alatt tartott értekezletén a műsor megállapítása és a szereplők kijelölésére egy szűkebb bizottságot küldött ki. Az érdekesnek ígérkező előadásra már előre is felhívjuk közönségünk figyelmét.

Palánkai takarékpénztár. A palánkai takarékpénztár vezérigazgatójává Mikla Miklós német-palánkai tanító választott meg.

Névmagyarosítás. Lövy Gyula és Lövy Lipót újvidéki lakosok belügyminiszteri engedéllyel „Szentiványi“-ra magyarosították nevüket.

Halálozás. Miladinovics Jován zombori fűszerkereskedő folyó hó 24-én élete 28. évében elhunyt. Temetése folyó hó 25-én délután volt. Halálát ifjú özvegye gyászolja. Béke hamvaira!

P. Vida Etelka Szabadkán. Kiváló művésznőnk Patajné Vida Etelka a múlt héten nagy sikerrel vendégszerepelt néhány estén át a szabadkai színházban. Minden fellepte egy-egy diadala volt a művésznőnek. Vendégszereplését Ripp van Winkle Lisebeth szerepével fejezte be, melylyel rendkívüli nagy hatást keltett. Betettl Jeavette menyegzője ariáját énekelte. A szabadkai közönség el volt ragadtatva művészi játéka és éneketől és tetszésének többszöri kiívással és zugó tapsokkal adott kifejezést.

Versenydíjak. Az ó-becei polgári magyar dalkör zászlószentelési ünnepével kapcsolatosan ptkösd másodnapján Ó Beceu tartandó délvidéki dalverseny díjait immár beszerezte. Ugyanis — mint értesültünk — a N.-Szövetség hölgybizottsága egy gyönyörű 120 frtos ezüst serleget vett díjjal, özv. Gortva Lazaru pedig igen szép 110 frtos ezüst baberkoszorút ajándékozott versenydíjjal, míg a harmadik az „ó becei p. m. dalkör“, szinten egy kisebb 80 forintos ezüst serleget vett meg.

Az újvidéki püspökség. Az április 7-ére egybehívott szerb püspöki zsinat tárgyalásai elé a szerb világi és egyházi körökben élénk érdeklődéssel néznek, mivel a jelölt személyére nézve a püspökök között némi üzeteltetés van. Brankovics patriárka a krusedoli zárdafőnökét Sević Mitrophan kiváuja jelölni, a ki annak előtte a karlócai teológián mint tanár működött, míg a püspökök egy része Radics Emilian archimandritát akarnak körükbe felvenni. Radics jelölése mellett Zmajnovics verseci püspök, Popovics Nikáor temesvári és Nikolics Miron pakraci püspökök állanak. Érdekes momentum, hogy Radics valamikor tanára volt mostani ellenjelöltjének.

Munkások kitüntetés Hódshágon. Lélekemelő szép ünnepélyt ültek Hódshágon f. é. március 25-én délelőtt. A földmívelésügyi m. kir. miniszter a szorgalmas, bü és becsületes gazdasági munkások kitüntetését határozta el. A hódshági járásban három részelt ebben a magas kitüntetésben. A három közül kettő hódshági u. m. Kaas István és Hekli Jakab; előbbi kilenc, utóbbi 23 évig szolgált már egy helyen. D. e. 9 órakor megjelent a községében Szennő Károly főszolgabíró és a nagyszámú közönség jelenlétében beszédet intézett a két kitüntetett munkáshoz és átnyújtotta nekik a földmívelési miniszter sajátkezű aláírásával ellátott

ba tetszik, jöjjön velem vacsorázni. Aztán Tompkinshoz fordulva mondá:

— Tompkins, amit mondtam.

Lementünk vacsorázni, de az egész idő alatt a hajóról vagy ennek utjáról szó nem folyt közöttünk. Davis kapitány máskülönben jó arcu ember volt. Apró szemei mindig arcomon csüggtek, mintha titkos gondolataimat szeretne volna onnan leolvasni. Magam pedig minél nagyobb hidegvérrel igyekeztem a jövő elé tekinteni. Vacsoza után a kapitány szobájába ment, én meg a fedélzetre. A hajó már messze járt Ferdinandától s ahogy ki tudtam venni, délkeletnek tartott. A tenger sötét volt, mint a korom. A „Három barát“ kialudt lámpái nem adtak világot. Vagy egy óra hosszat voltam a fedélzeten, élvezve a hűs szellőt egy tikkasztó meleg nap után. Észrevettem, hogy a hajó irányt változtatva, délnek tart. Kiszámítottam, hogy ebben az irányban haladva, körülbelül reggelre Kuban leszünk és teljes hittel voltam, hogy hajóm Matanzas városába visz. Végre meguntam az ácsorgást és lementem fülkembe aludni.

Késő reggel volt, mire a fedélzetre értem. Pont kilenc óra. A hajó még mindig ment, tehát ismét irányt kellett neki változtatni, mert ha egyenesen délre megy, már régen Matanzasban lettünk volna. Felmentem a kapitány szobájába s megnéztem az irányt, amerre haladunk. Most meg délnyugatnak mentünk. Ha így haladunk, gondoltam, bizonyára Havannába érünk még este előtt. De biz mi nem mentünk Havannába, sőt harmadik óra elmúlt, mire először földet láttunk. Ez nem volt más, mint San-Antonio Jok, Kuba legnyugatibb csücske. Ezt közelről kerültk meg, de mikor legközelebb voltunk hozzá, megálltunk. Alig álltunk egy pár percig, a parton egy lövés dördült el. Egy ici-pici kis ágyúval viszonzotta a „Három barát“ a jelet, mire egy csónak hagyta el a partot s felénk közeledett. Hármán voltunk benne. Eleinte azt hittem, hogy valami börtönből szöktek meg, mert durva fehér zakrukat viseltek. De csakhamar rájöttem tévedésemre, amint mellükön a kis selyem zászlójelvényt észrevettem. Megdöbentem. Istenem, hisz ezek inszurgensek, hisz ez a hajó a fölkelőkkel

paktál. A három közül egyik egy iratesomót adott át a kapitánynak. En mellelte allottam; a felkelő katona ram mutatva, kérde Davistól:

- Ki ez a fia?
- Jó ismerősöm, utazni akar.
- Ő is yankee?
- Igen.

Odajött hozzam, kezét nyújtotta és erősen megszorítva enyém, hangosan elkialtotta magát: „Vivi Cuaa libre!“

En meg meghattottan feleltem rá, hogy „Vivi“.

Davis kapitány egy zacskó dollárt adott a katonának és ezzel a ceremónia véget ért. A katonák ismét elmentek vissza a kaktusok köze, hol eltűntek szemek elöl, a „Három barát“ meg folytatta utjat egyenesen keletnek.

Most már nem titkolt előttem semmit a kapitány. Elmondta, hogy a hajó a kubai junta tulajdona és hogy Cienfuegosba megy, muniót szállit a fölkelőknek. A lámpát azért oltatta el ezzel, mert nagyobb a kitalas egó lámpakkal valamely amerikai cirkáló kezebe kerülne, mint eloltott lámpakkal egy másik hajóba ütközni. Továbbá elmondta, hogy inkább szászor merül a tenger alá, mint egy bármily nemzetiségű hadihajó kezebe kerüljön. A katonának a hajókat, persze megletnek a dugarut, meg pedig a legveszedelmesebbet, melyet egy semlegességet tartó ország alattvalójának balabüntetes terhe alatt tiros a szállitása. Beszél sokat a spanyol kegyuralomról, lelketlenségéről és beszelt Kubáról, annak neperől, ki nem tudja magának szabadságot megszerezni. Aztán így folytata:

— Nézzé ezt a kis hajót uram. Látja, ez az én kormányzatom alatt mar tizenegyszer tette meg az utat. Tizenegyszer vitt mar 100—100 ezer golyót, sok puskát, meg agyut. Nem is hiúne mennyi fer bele. Gomez, a felkelők vezére, mar számtalanszor csökölt meg, fának nevezett és keblére ölelt. Tudom, hogy rossz vége lesz ram nézve ennek a kormányzásának, de el vagyok ké-

szülve a halálra bármely percben. Szabadságért halok meg majd, mint hőshöz illek, de legalább elmondja majd rólam a jövő korban nemzedék, hogy részben nekem köszönhetik szabadságukat. Látja fiatal barátom, én nyíltan beszélek magával, noha tartanom kellene attól, hogy ha visszamegy New-Yorkba, elárulja hajóm céljait s másnap egy tuat ágyunaszád bömbölő ágyúval üdvözöl. De nem félek, mert látom az arcáról, hogy velem érez, hogy ön is szereti a szabadságot, hogy ön is szívén viseli Kuba sorsát.

Reggeli közben történt ez a beszélgetés közöttünk. Egy matróz jött jelenteni, hogy holmi fekete hajót látnak a Santa Clara partokon cirkálni.

— Ezer ágyu, bomba! hisz nekünk ép oda kell mennünk. Ott vár rám Gomez. Nem tudjátok, spanyol?

— Nem lehet kivenni uram.

— Minden áron át kell törtünk a blokádot. A kapitány fölment a fedélzetre, én meg követtem. Bámultam ezt az embert, aki 15-öd magával egy spanyol hadihajót akart megtámadni. Davis kapitány elstítette legnagyobb ágyúját. Pár perc múlva a part felől tompa dörrenések hallatszottak. Megkérdeztem mi az, mire Davis ezt a választ adta:

— A kubai felkelők a parton vannak, és én jelt adtam nekik, hogy megérkeztem. Ők látván a spanyol hajót, tudják, hogy nem férhetek a kikötő közelébe miatta, tehát elkezdtek rá tüzelni, hogy félre kergessék és hogy én egerutat nyerhessek.

A terv sikerült is. Vagy félnapig maradtunk Cienfuegosban, miatt kirakták a szállítmányt és mi ismét visszatértünk Floridába. Ezen kívül még két utazást tett Davis kapitány. A második utazása szerencsétlen volt, mert két spanyol hajó agyonbombázta. A „Három Barát“ már két éve a tenger alatt van, benne a tizenöt matróz, Tompkins első tiszt és Davis kapitány a hős.

Legyen áldott emléke!

diszokmányt és jutalmul 30—30 frtot. A főszolgabíró beszédét Rausch Ede földbirtokos német nyelven tolmácsolta, mire a kinttett munkásokat lelkes ovációkban reszesítette az egybegyűlt közönség. A szép példának bizonyára meglesz a jó hatása.

A szabadkai rendőrség cenzúrája. Érdekes kis esetről adnak hírt a szabadkai újságok. Mult szombaton egy helyi szerzőnek, dr. Csillag Károlynak, a Sátán utja című tíz képből álló drámai költeményét adták elő s a bemutató előadás előtt a szabadkai rendőrség, a darab egyik képét, amely a szocializmust tárgyalja, beültetve s így nem is került a lámpák elébe. A képen, amelynek „Szocializmus” a címe, a Sátán, a ki mint Madách tragiédiájában Lucifer, végig megy az emberiség különböző korszakain, mint szocialista vándorapostol szerepel s a „Bácskai Hírlap” szerint nagyon tizez szerepe van.

Sorozás Zomborban. A sorozás Zombor városában folyó évi május hó 17., 18., 19. és 20. napjain fog megtartani. Állítás elé kerülnek az 1878., 1877. és 1876. évből születték hadkötelesek. A sorozás a városba nagytermében és mellékhelyiségekben lesz.

Téli időjárás. Pénteken és szombaton sűrű, nagy pelyhekből hullott a hó. Hegy és síkot, falut és várost egyaránt ellepte fehérsége. A mult hetek melege, a nyáriás hévvel tüzelő napsugarak kicsaltak a földből a veteményeket, rügyeket fakasztottak a fákon, tavaszi virulást varázsoltak a földre. Zöld volt már erdő, mező, szántóföld, megkezdtek mindenfelé a szántást és földforgatást. És egyszerre tél lett a tavaszban, fagyasztó, könyörtelen tél. Több hó esett egy óra alatt, mint az ideig egezz télén át. Annyi hó esett, hogy elég lenne egy egész télre. Azonban bármint erőlködött is a tél, virágvasárnapján a tavaszi napsugár nagyon megrogallta kemény derekát. A hó úgy elvélkényodott, hogy bizony nem bírta tovább és kiszakadt. Ma már vastag feher takarója csupa rugy-rongy, de azért még mindig van belőle bőven és úgy látszik beteljesül a közmondás: „Fekete karácsony, fehér húsvét.”

Kereskedelmi és iparkamarai ülés. A szegedi kereskedelmi és iparkamarának 1899. évi március hó 29-én (szerdán) d. u. 4¹/₂ órakor a kamarai szekszárban teremben ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 2. Elnöki jelentések. 3. Titkári jelentés az iroda tevékenységéről. 4. Interpellációk és indítványok. 5. Daniel Ernő báró volt kereskedelmiügyi miniszter ur 1831. éln. számú leirata. 6. Hegedűs Sándor kereskedelmiügyi miniszter ur 1393. éln. számú leirata. 7. A kereskedelmiügyi miniszter ur 1898. évi 71247. számú leirata a szegedi ipari szakrajtanfolyam támogatása ügyében. 8. A kereskedelmiügyi miniszter ur 1898. évi 86204. számú leirata Bittner József bajai műszövő támogatásáról. 9. A kereskedelmiügyi miniszter ur 4795. számú leirata a törvényhozás elé terjesztett jelentése ipartügyi részének megkülönböztetéséről. 10. A kereskedelmiügyi miniszter ur 4862. számú leirata a Hmvásárhely vasúti összeköttetéseknek megváltoztatása érdekében tett följeljesztésre. 11. A kereskedelmiügyi miniszter ur 7836. számú leirata az ipari alkalmazottak adófizetése ügyében. 12. Az aradi kamara átirata a vasúti díjtöbbletek visszatérítése körüli eljárás szabályozása ügyében tett följeljesztése partolásaért. 13. A nagyváradi kamara átirata a katonai építkezési versenytárgyalások nyilvánossá tétele ügyében tett följeljesztése partolásaért. 14. A nagyváradi kamara átirata a vasúti szállításkor előforduló visszaélések megállítására ügyében tett följeljesztése partolásaért. 15. Előterjesztés a Bacs Bodrogh vármegyei hetivásárlatgatási szabályrendelet véleményezéséről. 16. Az elnökség előterjesztése az 1898. évi közgazdasági jelentés följeljesztéséről.

1898. évi jelentését küldötte be hozzánk a Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyelete, melyből a következő a helyi munkásokat is érdeklő adatokat adjuk közre. Az egyesület 1893-ban alakult 624 taggal, 2 főkegyelettel és 1898. év végén már 7911 tagja és 27 főkegyelethez volt. Megyénkben eddig Zomborban és Apatinban van főkegyelet, de alakultak és alakuló felében van Baján, Zentán stb. — Az 1898. év vége 79,201 frt 8 kr vagyonnal záródott, mely vagyon megeremeléséhez az elmúlt évben is több mint 1000 frttal járultak hozzá a munkások ügyét szívőkön hordó egyének. A kimutatás kiterjeszkedik a f. é. január—február havi menetre is, mely szerint a főkek száma 4 gyele, a tagok száma 674-gyel, a vagyon 5352 frttal, 9 tiszteletbeli, 8 alapító és 4 pártoló taggal gyarapodott. A munkások jövőjét biztosító e humánus egyetbe való belépését, hol 10—15 kr heti befizetés után munkaképesség esetén 7—10 frt heti nyugdíjra lehet szert tenni, melegen ajánljuk helybeli munkásosztályunknak, mert bizonyára, mindegyik munkás kis jóakarattal mellett lefizeszhet hetenkint 10 krt, hogy öregségére gondoskodva legyen úgy magáról, mint családjáról. Hisz' hányszor 10 krt költ el némelyik a lelket testet ölé pálinkára.

Új vasúti híd Baján. Bácsme gyének mintegy 25—30 évvel ezelőtt Baja volt forgalmi és kereskedelmi középpontja. Az alföldi- és budapest—zimonyi vasúti vonalak kiépítése azonban elvonta Bajától a forgalmat, mely Szabadka és Zombor között oszlott meg és Bajának csak egy szárnyvonal jutott. A szárnyvonal azonban elvonta Bajától még azt az egy-néhány községet is, melyek annakelőtte Bajára hozták termékeiket. A szárnyvonal kiépítése óta a Duna áthidalását várják a bajaiak, ettől, a báttaszéki vasúttal való csatlakozástól, mely utat nyitna Fiuméig, remélik Baja város forgalmának fellendülését. Hegedűs Sándor, az új kereskedelmi miniszter — mint értesülünk — az 1900-iki költségvetésbe már föl fogja venni a baja-báttaszéki dunai áthidalás költségét. Az előmunkálatokat még ez évben megkezdik.

Leleketlen anya. A szabadkai rendőrség két ügyes embere Marocsics Szávó és Marocsics Axencia az alábbi borzasztó büntetnek jöttek a nyomára. Ifj. Szántó Ignác né sz. Temunovits Mária kikapós menyecske hírből állott és férjétől már régebben külön válva élt. F. évi január 6-án leszállott a gólya házára és a menyecske egy gyermeknek adott életet. Bűnös tette bizonyítja azonban, hogy a kis poronty nem volt inyére, mert lelkében egy sötét gondolat fogamzott meg. Elhatározta, hogy az ártatlan lelket elteszi láb alól és megfojtotta. Este midőn a kíváncsi tekintetek elől elrejtve hitte magát, kivitte a kis tetemet a ház végébe és a fal mellett elásta. Előbb azonban papirdobozba helyezte és a fej fölé virágokat rakott. A szomszédok, kik ismerték az asszony állapotát és kinek feltűnt, hogy már régen nem mutatkozik, gyanakodni és rebesgetni kezdtek valamit gyer-

mekgyilkosságról. A hír lassan-lassan kiszivárgott és fölébe jutott a két rendőrnek, kik kutatni kezdtek és bejelentették az esetet a kapitányságnál. A rendőrség kiküldötte kettőjüket és ők elmenve a helyszínére, csakugyan megtalálták az elásott kis hullát. A szivtelen anyát és bűntársait letartóztatták.

Garázdálkodó legények. Adán Teleki József, Berente János, Harangozó József és Dobrotka Ferenc legények egy kis korcsmában együtt mulattak. Valami fölött ittas állapotban szóváltásba elegyedtek és ingerelni kezdték Dobrotka Ferencet. A legény, kinek a bor már fejébe szállott, felkelt és összefogva az asztalon álló poharakat közéjük vágta. Berugott társai erre feldühödve neki estek és ütlegelni kezdték. A legény futásnak eredt, társai utána és elfogva őt összevissza szurkálták, fejét vesélyesen megsebeztek úgy, hogy azóta ágyban fekszik. A rendőrség a verekedő legényeket feljelentette csendháborításért a felettes hatóságának, az elvert pedig súlyos testi sértésért fogja őket perbe.

Leányrablás. A lettűn középkorúak ez a régi szokása szerbjeinknél még a mai modern korban is mindig napirenden van. O Sztapáron történt a napokban, hogy Kuluncsis Péra, jómódu fiatal legény a falu egyik legszebb virágzálat Sztanojev Lyubicát több társa segédkezése mellett elrabolta. Hogy hová? Ennek a kérdésnek feleletét az aggódó szülők panasza folytán a rendőrség keresi.

Derek rendőr. Nagy riadalmat okozott Ujvidéken egy gazdátlan kocsi, mely két megvadult lótol elragadva szágult végig a főútcán. A járókelők sietve tértek ki a gazdátlan kocsinak. Egy iskolába menő leánykának azonban nem volt ideje kitérni s rémülve látták az emberek, hogy a lovak minden pillanatban eltapossák a kis lányt. Masity Szevér derek rendőr saját élete vesélyeztetésével a lovak elé állt, s elkápván a gyepelősárt erős marokkal megfektezte s megállásra kényszerítette azokat és megmentette a biztos halálból a félig alélt leányt.

A „ski” a hadseregben. A közös hadseregben már évek óta folyának gyakorlatok a hótalppal, a ski-vel, még pedig igen szép eredménnyel. A ski-gyakorlatokról ez idén le kellett mondani, mert nem volt hó. A kaasai 27-ik hadosztályparancsnoknak támadt az az ötlete, hogy egy 49 emberből és két tiszttől álló csapatkölönítményt szervez különféle gyalogezredékből, melyet aztán Ditr százados parancsnokságával a magas Tátra alján fekvő Csorba községbe küldött, hogy ott ski-gyakorlatot végezzenek. A kis különítmény a telet a kis községben töltötte, naponta kirándulásokat téve a ski-vel. Az elért eredmény meglepően szép volt és átlag tíz kilométernyi rekordot értek el egy óra alatt. A legnagyobb utat, melyet megtettek, Keszmarktól Igloig Ezt az 54 kilométernyi utat hat óra alatt tették meg.

A marhalevel átadása mint adás-vételi bizonyíték. Tudvalevőleg a fenálló közrendészeti szabályok szerint élő marha adás-vételénél a továbbadás csak a vonatkozó marhalevelnek átírása mellett történhetik. Ezt sokan úgy fogják fel, hogy a vételi szerződés megkötöttnek csak akkor tekintendő, ha a marhalevel az eladó kezéből a vevő kezébe átme gy. A kir. kuria azonban f. évi 1065. szám alatt kelt határozatával ezt a felfogást jogosulatlanul jelentette ki, kimondván, hogy a marhalevel átadása nem képezi az adás-vételi ügylet megkötésének szüktségképeni feltételét, mivel az megkötöttnek tekintendő, mihelyt a vétel tárgya a vevőnek átadott, tekintet nélkül arra, hogy a vonatkozó közrendészeti intézkedéseknek elég lett-e téve, vagy nem, vagyis hogy az eladó átadta-e a vevőnek a marhalevelet vagy sem.

A féláru vasúti jegy. Annak idején megirtuk, hogy a közigazgatási bíróság pénzügyi osztálya 1898. évi december 22-én hozott 8. számú döntvényével kimondotta, hogy a m. kir. állami vasutak igazgatóságához és üzletvezetőségeihez féláru vasúti menetjegyek váltására jogosító igazolványokért beadott kérvények bálymentesek. Kesőbb kifejtettük, hogy a döntvény követeztében a kereskedelmi miniszter kénytelen lesz visszavonni a pénzügyminiszter 1897. évi 2421. P. M. számú átirata alapján kiadott azt a rendeletét, a melylyel az állami vasutak igazgatóságának és üzletvezetőségeinek meghagyta, hogy a szóban levő kérvényeket abban az esetben, ha azokat a felek bélyegtelennül adják be, az illetékszabályok 104. §-ának második bekezdése értelmében ne vegyék tárgyalás alá. A pénzügyminiszter e hónap 9-én 11,610. szám alatt értesítette a kereskedelmi minisztert, hogy tekintve a közigazgatási bíróság pénzügyi osztályának 8. számú döntvényét, elejti azt a kívánságát, hogy a féláru vasúti menetjegyek váltására jogosító igazolványokért beadott bélyegtelennül kérvények ne tárgyalassanak és fölkérte a kereskedelmi minisztert, hogy az állami vasutak igazgatóságát és üzletvezetőségeit ilyen irányban azzal a hozzáadással utasítsa, hogy az ily tárgyú bélyegtelennül kérvények letelezését is mellőzzék. A pénzügyminiszter az összes pénzügyigazgatóságoknak meghagyta, hogy a már fölvetett leletek alapján előírt beadványi bélyegilletékeket a felek kérésére töröljék, illetőleg azoknak, a kik kérvényeiket tartozatlanul fölbélyegyezték, a fálhasznált bélyegjegyek értékét (bélyegtelennül folyamodványunkra) térítsék vissza.

Rendőri hír. A napokban a Flórián-utcai „zum Schwarzen Bruder” korcsmába betért egy kaptos uri ember. Sokat öntött fel a garatra és elaludt. Ezt a csendes állapotát felhasználta a kiszolgáló cseledeleány — és magához vette a vendég aranyóráját, láncát és egyéb értékeit. Rendőrségünk ügyességét dicséri, hogy úgy a lopott holmikat, mint a tolvajt hamarosan kézre kerítette. Ma már az ellopott holmi jogos tulajdonosánál, a tolvajnál pedig a hűvösön van.

Művészet és irodalom.

A Magyar Hírlap most van fenállásának kilencedik évfolyamában. Ez alatt a hosszú idő alatt mindenkor a teljes függetlenség, a minden irányban való önállóság jellemezte a Magyar Hírlapot. Pártok le nem kötötték sohasem. Szabadon, nyíltan szólhatott tehát hozzá minden kérdéshez. Vezérelve ma is, mint kezdetül fogva, az igazi szabadelvűség. Az, amely önmagában, nem pedig pártérdekekben leli erejét. A Magyar Hírlap a szó nemes értelmében demokráta volt mindenkor s az maradt mindmáig. Szereplése egy a politikában, mint a társadalmi terén önzetlen, hazafias. Ami a nemzet érdeke,

az a Magyar Hírlap-ban mindig biztos és erős szószólóra talált. A napi sajtónak az utóbbi idők nehéz politikai viszonyai között nem volt oly organuma, amely annyi határozottsággal küzdött volna a béke érdekében, mint a Magyar Hírlap. Hogy az exlex megszűnt, abban országlánrésze van a Magyar Hírlapnak, amely szakadaltanul a béke szüktségességét hangoztatta, az alkotmányellenes támadásokkal a legerélyesebben szembeállt. A Magyar Hírlap az országnak legelső erőit csoportosítja maga köré munkatársakul. Ugy politikai, mint társadalmi cikkeket és minden rovatát, elősmert kiünőségek írják. A nagyszámu szépirodalmi munkatársak élén Jokai Mór van, aki szerződése értelmében minden szépirodalmi dolgozatát a Magyar Hírlapnak adja, s aki ehhez képest évenként több regényt és sok tárca-cikket ír. Kivüle egész serege az országos nevű írónak kötötte le munkásságát kizárólag a Magyar Hírlap számára. A Magyar Hírlap igen sok kedvezményt ad előfizetőinek. Ingeny-albumai már hirtelen arról, hogy irodalmi esemény mindegyik. A legjobb regényeket ez a lap közli, még pedig könyv-alakban. Az Évszak című pompás divatlapot, meg a Kisvilág című szép képes gyermeklapot sokkal olcsóbban kapják a Magyar Hírlap előfizetői. Ugyancsak jelentékenyen kedvezményes áron jutnak a Magyar Hírlap Szalon című beces folyóirathoz is. A Magyar Hírlap előfizetési ára félre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr, 1 hóra egy frt 20 kr. A kiadóhivatal Budapesten van, V. Honvéd-utca 4.

Az újságok versenyében, mely a nagyközönség szemei előtt folyik, mindig megtartotta első helyét a Pesti Hírlap, mely legutóbb még a Mikszáth Kálmántól alapított Országos Hírlap beolvasásával is gyarapodott. Elvitázhatatlanul a legjobb és legelterjedtebb lap ma a Pesti Hírlap, mihez sokban járult az, hogy egyenlő ár mellett gazdagabb tartalmú és nagyobb terjedelmű valamennyi más napilapnál politikai irányát tekintve, független szabadelvű és nemzeti demokráta újság, melynek vezércikkeit a legelső publicisták írják: Bekics Gusztáv, ifj. Ábrányi Kornél, Kenedi Géza, Vázsonyi Vilmos, Balogh Pál és legutóbb még Kóbor Tamás is. Tárcáirol a ma legkedveltebb és kiünősök írók: Mikszáth Kálmán, Tóth Béla (együttal a mindig szellemes Esti levelek írója), Quintus (együttal a nagyon kedvelt Szerkesztői Üzenetek írója), Murai Károly, Kóbor Tamás, Gárdonyi Géza, Bede Jób, Tömörkény István, Krúdy Gyula, Homok, Sas Ede, Milkó Izidor, stb. Nagy vonzóerőt adnak a lapnak az országgyűlési, törvénykezési és egyéb karcolatok, az élenken szerkesztett színház-, hírsport- és vegyesrovatok. A szórakoztató és hasznos közlemények nagy bőrségén kívül még különféle kedvezményt is nyújt olvasóinak, mely tekintetben igazán egyedül áll ma a lapok közt. S az ára mégis csak 1 frt 20 kr egy hóra, 3 frt 50 kr az április—júniusi negyedévre. A Parisi Divat című nagy képes heti divatlapal együtt pedig csak 1 frttal több, vagyis negyedévre 4 frt 50 kr. A most újon belépő előfizetők megkapják a Temetve hívás című szenzációs bűnügyi regény marcius második felében megjelenő részt külön lenyomatban.

NYILTTÉR. *)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonaim, barátaim és ismerőseim, akik forrón szeretett felejtethetlen bú nóm elhunya alkalmából mélységes fájdalommat a drága halott ravatalára helyezett koszorúk küldésével és a temetésen az igazi részvétel nyilatásával enyhíteni igyekeztek, — fogadják ezuton őszinte halás köszönetemet.

Zombor, 1899. március hó 23-án.

Zimmermann Gyula.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Nasics községben minden vasárnap nagy heti piac tartatik. 3—1

Sertés-, marha- és lóvásár.

20259. sz.

VI—1.

Telepes házak faanyagának szállítása.

Az Apatin vidéki telepítvényen a folyó évben felépítendő nyolcvan telepes házhoz szükleges összes faanyagok, u. m.: gerendák, deszkák, pallók és lécek szállításának vállalatban leendő biztosítása céljából **Folyó évi április hó 15-ik napján délelőtti 11 órakor** a zombori m. kir. államépítészeti hivatalnál zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az ajánlati összeg 5%-nyi bánatpénznek letételét igazoló adóhivatali nyugtával felszerelt zárt írásbeli ajánlatok a kitűzött időig a nevezett államépítészeti hivatalnál nyújtandók be, ahol a szóban forgó szállításra vonatkozó feltételek a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők és az ajánlati költségvetés mintái az egység-árra és a pénzüsszegegre vonatkozó rovatok kitöltése végett díjtalanul átvehetők.

A kitűzött időn túl érkező vagy keλλον fel nem szerelt ajánlatok, valamint távirati ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Budapest, 1899. évi március hó 18-án.

Földmivelésügyi m. kir. miniszter.

Szőlővessző eladás.

A bacsikai kötött talajban legjobbnak bizonyult **Riparia Portalisból**

10,000 drb két éves gyökeres ezrenként 20 frtért,
30,000 drb egy éves gyökeres ezrenként 15 frtért,
30,000 drb fásajtásra vagy ültetésre alkalmas sima venyige ezrenként 10 frtért,

hazai fajból, fekete nemes kadarka, peronoszpora ellen kellőképp megvédett mintegy 80,000 drb ezrenként 3 frtért **eladó Zomborban**

2-1 **Késmárky Bélánál.**

677/1899. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Alulírt Uj-Verbász községben leköszönés folytán üresedésbe jött rendőrvetési állásra ezennel pályázat nyitattik. Az állással havonként utólagos részletekben fizetendő 360 frt készpénz s a megállapított egyenruha jár.

Felhivatnak mindazon magyar honosságú, katonai kötelezettségüknek eleget tett, irni és olvasni tudó, az irodai teendőket elvégezni képes pályázni óhajtok, miszerint sajátkezűleg írt pályázati kérvényüket alulírt eljáráshoz korukat igazoló bizonyítvány, katonai igazolvány, magaviseletüket és nyelvismeretüket (a német nyelv tudása kívánatos) tanúsító hatósági és orvosi bizonyítványon felveserelt **folyo évi április hó 5-ig** nyújtásuk be; későbbben érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Uj-Verbász, 1899. évi március hó 22-én.

Wagner György, jegyző. **Kirst A.,** bíró.

2856. szám.

kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Rác-Militics, Filipova és Karavukova községekből álló körállatorvosi állásra Rác-Militics székhelyvel pályázatot hirdetnek.

Az állással évi 600 forint fizetés, szabályszerű látogatási díjak s a hivatalos látogatások alkalmával díjmentes fuvar van egybekötve.

A községek apaállatait, valamint a tavaszi állatorvosi szemléért külön díjazás nem jár.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtok, hogy eddigi alkalmaztatásukat s minősítésüket igazoló okmányaikkal felveserelt kérvényüket **hozzám 1899. évi április hó 10-éig** nyújtásuk be.

Kelt Hódsághon, 1899. évi március hó 23-án.

Szemző Károly, főszolgabíró.

3-1

965. szám.

1899.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Az Apatin vidéki telepítvényen a f. évben felépítendő nyolcvan telepes házhoz szükséges asztalos-, lakatos-, üveges- és mázoló-munkák vállalat útján leendő biztosítása céljából a nms. földmívelésügyi m. kir. miniszter urnak f. é. 20254/VI-4. sz. rend. **folyo évi április hó 15-ik napján délelőtti 10 órakor** a zombori m. kir. államépítészeti hivatalnál zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

Az ajánlati összeg 5%-nyi bánatpénzének letételét igazoló adóhivatali nyugtával felveserelt zárt írásbeli ajánlatok a kitűzött időig, a nevezett államépítészeti hivatalnál nyújtandók be, ahol a szóban forgó munkákra vonatkozó feltételek és tervek a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők és az ajánlati költségvetés mintái az egységárra és a pénzüsszegekre vonatkozó rovatok kitöltése végett díjtalanul átvehetők.

A kitűzött időn túl érkező, vagy kellően fel nem szerelt ajánlatok, valamint távirati ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Zomborban, 1899. évi március hó 26-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

923. szám.

1899.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Az Apatin vidéki telepítvényen folyó évben felépítendő nyolcvan telepházánál teljesítendő ácsmunkák vállalat útján leendő biztosítása céljából a földmívelési miniszter urnak folyó évi 20,257/VI-1. számú rendelete folytán **folyo évi április hó 15-ik napjának délelőtti 11¹/₂ órakor** a zombori m. kir. államépítészeti hivatalnál zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

Az ajánlati összeg 5%-nyi bánatpénzének letételét igazoló adóhivatali nyugtával felveserelt, zárt írásbeli ajánlatok a kitűzött időig, a nevezett államépítészeti hivatalnál nyújtandók be, ahol a szóban forgó munkákra vonatkozó feltételek és tervek a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők és az ajánlati költségvetés mintái az egységárra és a pénzüsszegekre vonatkozó rovatok kitöltése végett díjtalanul átvehetők.

Megjegyeztetik, hogy ajánlat tehető nemcsak az összes 80 házra, hanem csak egy részére esetleg egyes házra vonatkozólag is.

A kitűzött határidőn túl érkező, vagy kellően fel nem szerelt ajánlatok, valamint távirati ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Zombor, 1899. március hó 26-án.

A m. kir. államépítészeti hivatal.

2374. szám.

kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megyébe kebelezett 3200 szerb ajku lakossal bíró Turia községben a községi orvosi állás leköszönés által megüresedvén, annak betöltésére ezennel pályázatot nyitok.

A magyar és szerb nyelvek ismerete megkívánatik.

Javadalmazás:

1. évi fizetés 800 frt,
2. lakbér 200 frt,
3. nappali látogatásért 20 kr,
4. éjjeli látogatásért 40 kr,
5. halottkémleési díj 20 kr.

Szegényeknél sem beteglátogatási, sem halottkémleési díj nem szedhető.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy felveserelt kérvényeiket legkésőbb **f. évi április hó 30-áig** hivatalomhoz beiktassák.

Kelt O-Becsén, 1899. évi március hó 21-én.

Dr. Balaton Gyula, főszolgabíró.

Keil-féle padló-fényház.

Keil-féle fehér fényház mosdóasztalra 45 kr.

Keil-féle viaszpaszta parkettra 60 kr.

Keil-féle aranylakk keretekre 20 kr.

Egyedüli raktár:

Ifj. Heindhofer Róbertnél

ZOMBORBAN.

Czezner József

kocsigyártó és kárpitos üzlet

Zomborban

Zarandok (sóház) utca 107. sz. saját ház.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint 1898. évi november hó 1-től üzletemet saját házamba helyeztem át, hol szakmamba vágó összes munkákat gyorsan és pontosan a legjutányosabb árak mellett elvállalom.

Raktáron tartok mindennemű **új és átalakított hintókat, kocsikat** stb. szakmamba vágó bármilyen megrendelést, illetve átalakítást elfogadok és azt a legrövidebb idő alatt eszközölöm.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel:

Czezner József, kocsigyártó és kárpitos.

20-10

508. szám.

1899.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíróság 1898. évi 3813. számú végzése következtében dr. Bruck Ármán zombori ügyvéd által képviselt Vlaskality Vlakóné, mint Lippert Ferenc engedményese ó-szivaci lakos javára Ruzsits Chariton és Vlaskality Vlakó ó-szivaci lakosok ellen 450 frt és járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 910 frtra becsült 5 drb ló, 1 tehén és 2 szőzből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróság P. v. I. 744/4. 1898. számú végzése folytán 450 forint tőkekövetelés, ennek 1897. évi június hó 2. napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 67 frt 17 krban bíróság már megállapított költségei erejéig Ó-Szivaccon alperesek lakásán leendő eszközzésére **1899. évi április hó 12-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőknek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1899. évi március hó 16-án.

Cservenka Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomtatásból.

1257. szám.

kbiz. 1899.

Hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottsága részéről közhírré tétetik, hogy az ó-becse-ujvidék-titeli helyi érdekű vasut engedélyeseinek kérelme folytán az említett helyi érdekű vasut építési céljaira Lok község határában szükséges, a loki 572. számú telekjegyző-könyvben felvett 690/2. kataszteri helyszínelési számú birtoktestből, mocsár s rétből igénybe veendő 4¹²⁷⁷/₁₆₀₀ holdnyi területre nézve, melynek tényleges birtokosa Lok község, bérlője Deutsch Ignác és Brüll Henrik budapesti, Hirschler Dezső temesvári lakosok, telekjegyzői tulajdonos: m. kir. kincstár; ónagyméltósága a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur folyó évi március hó 3-án kelt 6559/V./1899. számú intézkedésvényével a kisajátítási eljárást rendelte el.

Az 1881. évi XLI. t. c. értelmében kiküldött bizottság a helyszíni tárgyalást az idezett törvény alapján Lok községben a községbáznál **folyo évi április hó 10. (hétfő) napjának délelőtti 9 óráján** fogja megkezdeni.

Miről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy a kisajátítási terv és összeírás Lok községbáznál a hivatalos órák alatt folyó évi március hó 25-től április hó 8-ig bezárólag közszemlére kitétetik s hogy a tárgyalásnál jogában áll minden tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen és minden telekjegyzői érdekeltnak a felajánlott ár ellen felszólalni és kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni.

Végül kijelentetik, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelen meg s hogy a meg nem jelenés, vagy a felszólalásnak elmulasztása az idezett törvény 36. §-ában körtlirt jogi következmény-nyel jár.

Kelt Zomborban, Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottságának 1899. évi március hó 18-án megtartott rendkívüli üléséből.

VOJNITS,

3-3 főispán, mint a közig. bizottság elnöke.

127. szám.

bv. 1899.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1433/1899. számú végzése által dr. Fischer Henrik újvidéki ügyvéd által képviselt Gieskan Mór pivnicai lakos javára Mernik János, Kuncsák József és Kollár Istók pivnicai lakosok ellen 250 frt tőke, ennek 1898. évi december hó 31. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 58 frt 08 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfojlalt és 300 frtra becsült lovak, kocsik, szalma, csöves kukorica stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1899. V. 30/3. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Pivnicán alperesek lakásán leendő eszközzésére **1899. évi március hó 29 napjának délutáni 2 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legelőbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Hódsághon, 1899. évi március hó 13-án.

Váczy János, kir. bir. végrehajtó.

818. szám.

kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Sztanisics községben üresedésbe jött községi gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdetettik.

Ezen állással kapcsolatos fizetés évi 300 frt készpénz, mely a községi pénztárból utólagos havi részletekben folyósítatik.

A szabályszerű egyenruhazattal az alkalmazott községi rendőr sajátjából tartozik magát ellátni, míg a szükséges fegyverzettel a község látja el.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtok, hogy életkorukat, erkölcsi magaviseletüket, testi épségüket és egészségi állapotukat, valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányukat folyó évi **április hó 10-ig** annál inkább nyújtásuk be, mert később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Megjegyeztetik, hogy kiszolgált katonai altisztek és m. kir. csendőrségnél szolgálatban állott egyének előnyben részesülnek.

Sztanisics, 1899. évi március hó 23-án.

2-1

Az előjáróság.

2014. sz.

kig. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Vajszka-bogyáni körjegyzőségben üresedésbe jött előleges havi részletekben kifizetendő évi 480 frt javadalmazással összekötött közirnokai állásra pályázatot nyitok s mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtok felhívom, hogy szabályszerűen felveserelt és valamely szláv nyelvnek tudását igazoló kérvényeiket **folyo évi április hó 7-ig** hozzám annál is inkább benyújtásuk, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Hódsághon, 1899. március hó 22-én.

Lihtneckert, szolgabíró.

3-2